

Visseli Agu jakkas juttu
Võro toruplatsist

Kae lk 2

Pilte timahavadsõlt
võro keele nädäliit

Kae lk 3

Juttõ muusikast ja
suvõ ärsaatmisõst

Kae lk 4

9 771406 922005

Vana-Võromaa kultuurikuan saa kaia arheoloogianäütüst. Välän omma Eesti arheoloogõ liidu plakati, kon arheoloogi näütäse 2022. aastagal tettüid vä-lätöid. A üten müüdä Eestit rändävä plakadinäütüsega omma muusõumilõ vällä pantu ka näüte Vanalt Võromaal perämäde säitsme aasta arheoloogiliidsist löüdmiisist. Nuu omma peri Tarto ülikooli arheoloogiakabineti ja Võromaa muusõumi kogodõst. Vällä om pantu kraam, miä om lövvet Urvastõ Ala-Kõrdsi mant, Soe Kõrdsi mant ja Loosist, Vahtsõlinast, Lüllemäelt ja Kiräpäält.

Esieräliidses tege Võromaa löüdmiisi välläpanõgi tuu, et näütüsevitriini klaasi pääl om liiv ja kaeja piät arheoloogi muudu pintsliiga liiva kõrvalõ pühksämä. Näütüse Võromaa osa säädse kokko muusõumi päävarahoitja Otsa Mirja (näütäs pildi pääl huviliidsilõ, kuis näütüst parõmbalõ kaia saa). Esieräliidsi liivaga vitriine mõttö om vällä märgotanu kunstnik Alliku Ingrid.

Näütüs om Vana-Võromaa kultuurikuan (Katariina allee 11, Võro liin) üllen kooni 7. joulukuu päävani.

RAHMANI JANI jutt ja pilt

Võro keele iistkõnõlõja ammõtit pidänü Sainasti Ene üten kunstnigu Lume Kristjaniga näütusesaina man.

Nafaliidsi pilte näütüs võro keele iistkõnõlõjist

Võro instituudi saalin (Tarto 48, Võro liin) om vallalõ tettü šaržinäütüs võro keele iistkõnõlõjist. Nafalidsõ portreepildi om joonistanu kunstnik Lume Kristjan, kiä omgi pühendünü šaržõ tsehkendamisele.

Kunstnik esi ütles, et pruuv ummi pilte pääl vällä tuvva portreeteritävä sisemäde olõmisõ. Šarži vorm and ette ka tuu, et portreeteritävit näüdätäs tsipa kõvõrast piiglist. «Näütüses, ku mõnõl om suurõmb nõna, tetäs tuu šarži pääl viil suurõmbas,» seletäs Lume Kristjan, kiä om ummi tõie jaos

RAHMANI JANI PILT

Sainakallõndri võro ja eesti keelen. Nigu varatsõmbil aastil, saa timahava kah telli sainakallendrit, kon kuu- ja päävännime omma katõn keelen: võro ja eesti keelen. Või telli nii kallõndri, kon omma pildi võro kultuurist, ku ka peris uma pildiga kallõndri. Teedüst telmise kotsilõ saa kodolehe umapuut.ee päält.

UL

Valmis sai vahtsõnõ võro keele opiraamat

UL

Võro instituudil om valmis saanu «Võro keele opiraamat» edimädele kooliastmölõ, täpsembält latsilõ, kiä mõistva joba lukõ. A opmist võiva seo raamadu tugõmisõl alosta ka vanõmba võro keele huviliidsõ.

«Mitmõsugumast opimatõrjaali om Võro instituudin kokko säetü kõik neo aasta, a keele oppamisõ raamat ilmu viimäte 1999. aastal. No ol'viimäne aig vahtsõnõ opiraamat kokko säadi. Peris laapsalõ seo tüü kah es lää: võtsõ iks mõnõ aasta. Püüdsemi raamatun luvva opjalõ rõõmsat õhk-kunda,» seletäs üts raamadu kokkosäädjä ja projektijuht Kabuna Kaile.

«Opiraamatun saava kokko muudsa ja vana ao asä: näütüses kõnõldas ristipedä-jist, a pilte om tsukõlus-tünnüst ja muroniitjäst ni lugõmisõ kõrval juhatõdas kruutkoodiga kullõma juttu internetist. Võro kiilt opatas mõnikõrd kaema inglüse keele kaudu ja nägemä sarnatsit juuni, selle et latsi hulgan om inglüse kiil popp ja nä tiidvä inglüse kiilt parõmbalõ ku võro kiilt,» tutvustas

raamatut tõnõ kokkosäädjä Fastrõ Mariko.

Raamatun om 30 päätükkü. Egä päätükü edeotsan om jutukõnõ vai luulõtus ja valik sõnnu, midä päätükün pruugitas. Edesi tulõva ülesandõ, kon saa umma keelemõistmist joba perrä pruuvi. Päätükü lõpõtas soovitus kullõlda mõnt teemaga kõüdetüt võrokeelist palakõist Helüaidast,

herätüst pakva läbi kõgõ raamadu Contra krutskilidsõ ütlemise.

Mõnõn päätükün om ka väiku grammatiga- vai keeleoppus. «Keeleoppusõn ilma grammatiga oppamisõlda ei saa, a olõmi tuud pruuvnu eesti keelega võrdlõmisõ kaudu edesi anda. Opiraamat om elolähküne ja käü aastatsõõri piten. Olõmi pandnu keele opmisõ sisse nii luudusoppust ku ka ma-

tõmaatikat. Häste tähtsä roll seo raamadu man om suurõl inemisel, kiä kõnõlnu latsõga ja seletänü ilmaasju vallalõ,» löüd Fastrõ Mariko.

Raamadu omma kokko säädnü Allasõ Tiia, Fastrõ Mariko ja Kabuna Kaile. Lustilidsõ pildi om opiraamadu jaos tsehkendänü Platsi Marja-Liisa.

Kokkosäädjä Kabuna Kaile, Allasõ Tiia ja Fastrõ Mariko hoitva käen trükilämmind «Võro keele opiraamatut».

RAHMANI JANI PILT

Uma Lehe sügüsene jutuvõistlus

Hää lugõja ja kirotaja! Kuulutami vällä Uma Lehe 20. jutuvõistlusõ.

Ku teil om rahvalõ kõnõlda mõni põnnõv, lustilinõ vai hal-lus õkva elost peri jutt, saatkõ tuu Uma Lehe jutuvõistlusõlõ. Parõmbidõ kirätükke autori saava avvohinna ja hää jutu trükümi 2024. aastaga joosul lehen är.

Võistlusjuttõ sordi:

1. Periselt elon juhtunu nafalinõ vai tõsinõ lugu
Lugu, miä om olnu kas nafalinõ, oppusõga, saatuslik vai muido ummamuudu. Võinu olla periselt sündünü.

2. Lugu, midä periselt es juhtu
Mõnõ luu omma tegünü inemise pää seen: nättü unõn vai mõtõl-du edesi määndsestki juhtunust asäst, kuimuudu olõs võinu olla. Mõnikõrd ei saaki periselt arvo,

om taa lugu juhtunu vai vällä mõtõldu. A lugu om jo iks olõ-man, kasvai kirotaja pää seen. Peräkõrd om hää lugu?

3. Tii tarkusõ mano
Oodami juttõ minkagi selges-saamisõst. Om tuu sis koolitar-kus, elotarkus vai mõnikõrd ka takastperrä tarkus.

Märgota või ka laemalõ, näütüses, kost lätt piir tarkusõ ja ullusõ vaihõl ja kas tuu om egä kõrd peris selge.

4. Trehvämise mõtsaeläjidega
Mõtsaeläjidega trehvämine olõ-i peris egäpääväne asi. Inämbüisi om tuu hiidütäv vai vähembält väega esieräline.

Oodami juttõ säändsist mõtsaeläjidega trehvämiisist, miä omma pikembäs aos miilde jäänü ja väärt tõisilõgi kõnõlõmist.

Teema om vällä paknu Eesti Rahvaluulõ Arhiiv.

Inne luu kirotamist lugõgõ läbi seo oppus:

Egä inemine või saata võist-lusõlõ kooni viis juttu. Jutt piät olõma kirotaja hindä luudu ja ei või olla inne mõnõn tõsõn le-hen vai raamatun är trükit ega internetti üles pant. Lugu või-nu olla mõistligu pikkusõga, mitte pikemb ku üts arvudi-lehekülg (3500 tähemärki, 700 sõnna). A või ka lühembä jutu kirotu.

Ku pään om hää jutt, a saa-i vai mõista-i taad kirja panda, sis kõlistagõ tel 782 2221 vai 5692 2841. Märgimi vällä, kui-muudu lugu iks kirja saanu.

Egä jutu mano kirotagõ kim-mähe uma nimi, aadrõs ja te-lehvoninumõr! Ku tahati, et lehen trükitäs ti tõnõ (vällä-mõtõld) nimi, kirotagõ tuu suuv eräle luu lõppu.

Jutu võistlusõlõ saatmisõga and autor Umalõ Lehele õigusõ

tuud lühendä, toimõnda, lehen ja internetin avalda.

Oodami juttõ nikani ku 20.11.2023. Jutu pallõmi saata e-kiräga info@umaleht.ee pä-le vai postiga Uma Leht, Tarto 48, 65609 Võro liin.

Tunnissõna: jutuvõistlus.

Parõmbidõ juttõ kirotaja saava preemiä. Kõik kirotaja saava tenõtähes tulõva aasta Võro-Seto tähraamadu.

Terävät sulgõ!

20!

Pildikeisi võro keele nädälilt

TOOMÕ TRIINU PILT

Võro instituudi saalin mängiti võrokeelist mälomängu. Päid oll' murdma tulnu katõssa võistkunda üle Vana-Võromaa, inämbüs näist olli tunnõdu mälomängjä.

PILT VIDEOST

Talnan laulsõ riigikogo rahvas loitsu «Võro liin om ilmanaba». Laulus olli hinnäst ritta säädnü rahvasaadigu, kiä tundsõva kõüdüst Võromaa ja võro keelega.

SAARÕ HIPÕ PILT

Tarton tulli tudõngi-nalähamba kokko võro keele kohvikulõ. Ütenkuun filosoferiti, rüübäti veini ja arotõdi, kuimuudu võinu noorõmb rahvas inämb võro kiilt pruuki.

RAHMANI JANI PILT

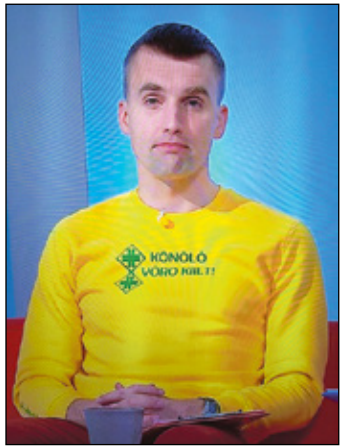
Antslan sai 11.11 kell 11 kokko 90 huvilist, kiä otsõva tsõõrimängu ja kultuuriorienteerumisõga tsihti tulõvadsõlõ Umalõ Pidlõ.

Põlva keskraamadukokko oll' Mamastõ miis Kaha Kaido kokko kutsnu hulga võro keele iistkõnõlõjõit ja muid juttu ajama ja kontsõrti kullõma. Et oll' märdiõdak, käve märdi-sandi kah rahvalõ häid suuvõ suuvmän.

TOOMÕ TRIINU PILD

PILT ETV EKRAANI PÄÄLT

ETV «Terevisiooni» saatõ-juht Kilumetsa Juhan tekk hummogusaadõt võrokeelidse kiräga hammõn.

LAUBE KADRI PILT

Võro Kreutzwaldi koolin näudäti vahtsõt võrokeelist Tähekeist. Pildi pääl om aokirja nii jutu kirotanu ku pildi tsehkendänü Rambil Laurabel.

Mõnistõ muusõumi uma rahva pidu

NÕLVAKU KAIE

Oktoobrikuul säitsekümmend viis aastaiga tagasi sündü Mõnistõ rahvamaja manh kodu-uurmise ring, kost varsti muusõum vällä kasvi.

Juubõlit tähistedi oktoobri viimätsel puulpääväl ütelt puult uhkõlt ja tõsõlt puult kodutsõlt, ummi inemiisi vääga lahkõlt vasta võttõn. Ja uma inemise olligi kimmäde kõik, kiä pidulõ olli tullu.

Ilm oll' kallendri perrä ja rõivõid tükke rahval õks vähä sällän olõma, aga õmõta saisti tubli tunn aigu muru pääl ja kullõldi hoolõga eka sõnna, mea Tulvistõ Hele mälestüspingi valla tegemise iihn ja perän kõnõldi. Külma ja viländ es saa arvada tuuperäst, et es olõ kuulda ütteri tühjä sõnna. Kõigil, keä juubilarilõ kingitüse üle andi ja 34 aastaiga muu-

Sünnupäävälidse muusõumi muru pääl tordilavva ümbre.

sõumi juhatanu Heled miilde tulõti, oll' üldä medägi hääd ja lämmind, õkva taa paiga ja inemiisiga ütist.

Kodutunnõt avit kasvata tuugi tiidmine, et muusõum pruuv õks kohalikkõ inemiisi hoita. Juurõ omma siin kandin nii juhatajal Rüütli Airil ku mitmal tõsõl tüütäjäl.

Suurõ huviga kaeti ärä näütüs nuist, kiä kodu-uurmise ringist ja vannu asju kogust

muusõumi tekki, ja Kõivupuu Marju kokku pant näütüs ristipuiest.

Aidamaja oll' pererahvas lämmäs küttünü ja viil lämmämbäs saie tuu tarõ, ku kullõldi Kõivupuu Marju loengut «Mehkamaa rahvapärimuses» ja nuuri pillimehi Allingu Rometit ja Hiiobi Bretti. Ilma suurustamada võit üldä, et tuu õdaguspul muusõumin oll' tunda ütengahämist.

Parksepän saadi kokko Kauksi Ülle ja Riitsaarõ Evariga. Võro keele nädälil kõrrald Võro vallaraamadukogo võro keele päävä. Kõgõpäält tulliva Kauksi Ülle ja Riitsaarõ Evariga kokko saama Parksepä keskkooli viiendä ja kuvvõnda klasi latsõ ja näide oppaja. Aeti tõsist juttu kirändüest, raamatist, märdipääväst ja võro keelest. Ülle ja Evari perreansambli Baba ja Ka saatõl laulti ja lüüdi tandsu kah. Ülle soovit latsil iks oppi ja kõnõlda võro kiilt ni alalõ hoita vanaimmi ja vanaessi mälehtüisi. Päävä tõsõl kokkosaamisõl olli kullõjis Parksepä inemise ja hulk raamadukogohoitjõit. Pärlijõõ veeren Saarlase külan üles kasunu Kauksi Ülle juttõ olõski võinu kullõma jäi. Suur teno Üllele ja Evarilõ tulõmast!

Üritüst toeti Eesti Kultuurkapital ja Võro vald. Tennämi Võro instituuti hää nõvvu ja võrokeilside raamatidõ iist ni loodami hääd kuuntüüd edespite kah.

KRAANI MARIKA jutt ja pilt

Russowi kroonika

PULGA JAAN lugõ Balthasar Russowi Liivimaa provintsi kroonikat ja märk, midä säält kõrva taadõ panda.

6. jagu Edevanõmbidõ ökojalajäl

Aga mis värk om kerikiidega? Ku Rootsi kunn Erik XIV valitsõma sai, pand' tä kõgõ-päält ammõtilõ piiskopi, kiä vinläse puult laastõt kerigu jalgulõ avitanu. Tuu mehe nimi oll' Johannes Robertus von Geldern ja tä oll' ammõtin nika surmani 1572. aastagal.

Ma käve seo suvi üle hulga ao kerikun ja sai aru: om jah nii, et tuu miis om koolu ja asõmalõ ei olõ kedägi pantu. 1565. aastast siiäni om ütte ku tõist manu lagunõnu. Elu näütäs, et pallalt raha eräldämisege asja ei päästä.

Kroonika lõppu om Russow kirutanu pikä ülistüse Talina raeherri aadressil. Tegemist om ummamuudu andispallõmisega, kuna edimäisist osadõst jäi (vähämbält mul) mulje, et Talina raad tsipõl nigu kana pakliin. Nüüd pruuvõsõ Russow takastperrä sellätä, et nii pidigi.

Stiilinäütes olgu är tuudu ülistüskõnnõ edimäne lausõ: «Auväärse, lugupeet, korgõst koolitõt ja üle mõistusõ targa ja avvuväärse, korgõst är nim-matu ja ettepoolõ selgelt nägijä käsuandja ja häätahtliku esändä ja hää sõbra!» Nii. Sääne tiitli loeti ette pea ega lausõ algusõn ja väärt ei olõ kõik taa joru roh-kõmb ku tint, mia taast paprõ pääle jääs. Vinneaisgõ inemisenä ütle ma õnnõ: niipallu sis partei juhtrolli rõhutamisest.

Ma arva, et seo ilma inemisel om küländ mõistust tuu saast lugõmada jättä ja kõgõ muu kotsilõ üldä: «Aituma, papa Balthasar!»

Siski, ku mõni taht kroonikat sõna-sõnalt usku, piat üte-liisi tunnistama, et Balthasari-aignõ Eesti talupoig sai söögikraami kasvatamisega üle mõistusõ häste toimõ. Võt-kõ arvõlõ, et kombaini asõmõl oll' tuukõrd kuut ja riha ja käsi-kivi es olõ mitte vaesõlatsõ piinamises vällä mõtõldu, a säält lätõ terve perre söögivila läbi.

Ja ku mõni progressiusknõ viil midägi kobisõs, sis olkõ hää ja otskõ noidõ vannu eest-läisi takast mõni ökojalajäl üles. Vähämbält villä kasvata-mise mant jääs tuu lõudmäda. Nii pääse nuu edevanõmba ka CO₂ massust är. Ja ku saasi nimä täämbädse päävä põllu-meestega võistlõma panda, või tulla säänesama tulõmus, nigu Varstu mehe Salumäe Raimo kraavikaibmise võistlusõn kopaga. Lapjuga Raimo võitsõ tävveste ausal tiil.

Ja viil om üts seletämätü asi. Nii Läti Hendrik ku Russow ja mitmõ tõsõ tiidjä ütlesse, et talupoigõst oll' maa pallas tapõtu. Umõta ilmu nimä kost-ki (taivast? põrgust?) jäl maa pääle ja lu lätõ edesi. Uman keelen. Mu meelest om tuu mi riigi kõgõ suurõmb (ja ainukõ-nõ) riiklik saladus.

Aga tuu jäägu meil uma-vahelõ.

Lõpp.

Muusika mu elon

MÜRSEPÄ KÜLLI

Imä jutu perrä ma tiia, et olõ Misso haigõmajan siia ilma tulnu kõva lauluga. Ämmä-imänd ollõv viil ütelnü, et taast tütrigust saa üts kõva laululats.

Nii lätš kah. Ku Ruusmäel Rogosi mõisamajan koolin käve, olõ muusika ja laul kõik aig mu ümbre. Käve koorilaulun, mängse mandoliini, puhkpilliorkestrin alti ja trompetit. Kuna mul om sündümisest saadik krutski-geen kah ütten antu, sis ütškõrd koorilaulu proovin naksi vigurit tegemä, mille pääle terve kuur suurõ helüga naarma nakaš ja oppajat es kae inämb kiäki. Tuu pääle saadõti minno tõõsõ korrusõ trepinukka «elo üle perrä mõtlõma».

Saisi sääl, kai suurt Lenini pilti sainanukan ja mõtli, et millega külh suur Lenin, kiä olõ üllas, hoolitsõv, tark ja hää – nii olõ meile päähä tambit – nakkama sai, et om kah siia nukka saisma pantu.

Orkestriproovin olõ sääne lugu, et generaalpausi aigu (sis ku kõik piät vakka olõma) pand trubapoiss üte vägevä noodid. Kuna «general» tähendäs vinne keelen kindralit, sis hõiksi ma uma sõbra tugõmisõs, et kindralil om külh paus, a soldanil om nuut.

Meil olõ nii laulu- ku pilli-oppajas Kanariku Paul ja nii häste tä meid mõistsõ koolita, et pässimi koori ja orkestriga

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

laulupidolõ. Tõmba hinnäst vai poolõs – proovi olli üteln aol esi paigun.

Otsusti koori kasus – laulukaarõ all Ernesaksa kae perrä «Mu isamaa» laulda võtt parhiillaki silmä likõs. Tuud võimast ütisetunnõ ei unõhta elon. Joba sis olõ tunnõ, et kõik (ka riigikõrra muutminõ) om võimalik. Laul om kõüdüsses korgõmbidõ jõudõga, om õkva-ühendüs maa ja taiva vaihõl! Laulva revolutsiooni aig om tollõ tõõstusõs.

Laulupidolõ sai mintüs ka Misso keskkooli kooriga. Tuusama võimas tunnõ – lauluga

om kõik võimalik.

Pääle keskkooli sai tultus päällina ammõtit opma. Lõudse siin võrokõisi seltsi ja no om jo 20 aastakka Liiso ansambli «sopraanodõ» poolõ pääl nokka valla tettü. Laul om mu jaos läbikäümise viis, aoviidüs ja loomingulinõ vällälämine. Ao ja oludõ sunnil om tulnu ka laulusõnno kirotu. Liiso «Hannanõstmisõ laulu» kah mitu kõrda ümbre säadi, et eloliisi muudatusi sisse viia.

Muusika om meeleolo luuja. Laul tege rõnna rõõmsas, lah-kõs ja lõbusas. Laulminõ hoit henge noorõ ja tuu suulõ naaru.

Nii laul ku tands omma ütids kogokunnatundõ luumisõl väega tähtsä. Tuu om ka üts põhjus, mille Taäna võro seldsi suurkoko alostami kõgõ katõ võrokeelidsõ lauluga.

Inemiisi vaihõl harmoonia tekütämises ja ütstõõsõst parõmbas arvosaamisõs kõrraldõdi vanal aol ballõ, kohe olõ kutsutu ka vainuväki juhtõ, ja nii mõnigi suurõmb sõdiminõ jäi tuu tõttu soiku.

Tuu vii mõttõlõ, et ka täämbädse sõdiva poolõ võinu umavaihlõ üte ütids tandsu maaha pitä. Valu lännü maailman väikumbas.

ORASSONI ELMETI PILT

Suvõ ärsaatminõ Oinamäel

Seokõrd olõ mihkclipäiv väega suvinõ. Süüdläses om muidoki kägo, kiä suvõl kavva kuukõ.

Peimi plaani, et piämi mihkclipäivä vana kallendri perrä, 14. rehekuu pääväl, sis om joba kimmähe süküš kah käen.

Meil Paidran Oinamäe otsan om suvõ ärsaatminõ nigu moodos saanu. Tahami kaia, miä esieralist kiäki nunnunäütusele tuu. Luudus tege kah uutmist ummi viguridõga põnvõmbas. Sjoo aasta tuudi suur verrev piit.

Olõ tõnõ nigu poiskõnõ, õnnõ hambit es olõ suun. Pannimi maisiterä hambis, iks nigu inemine. Rian laiuti hinnäst ka kooniliidsi päiega verevõ kapsta. Laine pruuvõsõ, kes kõgõ täpsembäle timä kabsõki kaalu är arvas. Tull vällä, et õigõ nummõr – 8,5 killo – olõ kõigi pakutuisi numbridõ täpne keskmäne. Kairil olõ potin kinä valgõ salvei.

Es lääki pallo aigu, ku vihm olõ platsin. Tuulõkuan saimi mõnusalõ edesi olla. Huväste, suvi!

ORASSONI RAE-ADIINA

Latsilõ

Vastus saada üte nädäli joosul meiliaadrõssi pääle latsinukk@umaleht.ee vai postiga: Uma Leht, Tartu 48, 65609 Võro.

Vastussõ mano panõ kirja uma nimi, vannus ja kimmähe ka postiaadrõs.

Vastajidõ vaihlõ loositas vällä võrokeelitsit välläandit.

Latsinukka tugõva Võro instituut ja Võro selts VKKF.

Minevä kõrra ristsõna vastus: Olõ muudsa, a hiiri püvvä!

Avvohinna saa VÕRO GREETE-LIIS (12) Tartost.

Kae' aknõst vällä ja tõmba' tsõõr ümbre toolõ, midä välän näet. Vastussõs kirotu: «Ma näi välän».

KAIV

KUU

PETÄI

ORRAV

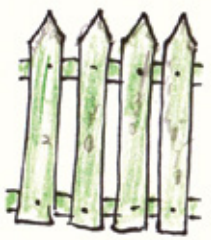
KASS

PÄIV

MAJA

AID

JÄNES

HARAK

PINK

PINI

Parm tsuskas

Nalapildiga tsuskas ütiskunda mõnõst hellembäst kotussõst Rõugõ Rebäse külä miis VARUSTINI ANDRES, tunnõt ka nimega PARM.

Tossu Tilda pajatus

Sidorov om koolnu

Seo lugu juhtu Võro gaasi-analüsaatoridõ tehassõn, miä allu õkva Moskvälõ. Sääl tehassõn olõ tüül hulga vinläisi, noidõ hulgan partorg.

Üts pikält tehassõn tüütänü miis kuuli är ja timä naanõ üteli, et taht ilmalikku matust. Minti partorgi mano, et timä matust läbi veenü. Partorg es olõ varrampa ütteri matussõ-kõnõt pidänü, tuuperäst es taha tä nõun olla. A sis tõõsõ opsi tedä, et kõnõlgu kadunukõsõst ku tublist mehest, kiä sai tüüga toimõ ja tüüseldsiliidsiga, nii eestläisi ku vinläisiga, häste läbi.

Matussõpäiv tull kätte. Partorg avasf, et tä ei mõista

õigõt matussõjuttu aia. Kõnõl lühkült är tuu jutu tublist mehest. Sis kõnõl tõõnõ kõrd kah tuusama jutu är. A kõik saiva arvu, et taa kül määnegi matussõkõnõlõja ei olõ.

Järgmäne päiv istõ partorg hingevaivan uman tüütärõn ja kahjatš, et es saa vastutusrikka tüüga toimõ. Tuudaigu olõ moodun anekdoot vai parool: «Sidorov om koolnu.» Hingevaivan partorgi ussõ taadõ ilmu äkki üts naarulinõ tehassõmiis ja üteli: «Sidorov om koolnu.»

Partorg, kiä ummin murrõ-mõttin nalast arvo es saa, kostsõ kipõstõ vasta: «Ma tedä matma ei nakka.»

TOSSU TILDA

Muda Mari pajatus

Tasamass ehk kuluhüvitise

Ma kuuli raadiost, et kõik om halvastõ. Ütskõik, min-kast jutt, ilmast vai poliitikast vai rahast. Kõik om halvastõ. Rahaga ollõv eski väega halvastõ, et kõik om nii kallis, et inemise ei saa inämb poodih kävvü.

No ma mõtli sõs, et mul om peris häste ja rahha jakkus, et ma lää liina puuti. Poodih omgi hää kävvü, ku inemiisi vähä om. Ma sõs lätsi uma punniga liina. Loi lehest, et punn om sääne väiku sõidumassin, mink päält om automass imeväiko. A eski toolõ punnilõ es saa suurõ poodi man saiskotust, kõik olõ massinit täüs. Ma mõtli, et nuu omma kõik vällämaalasõ, a numbrõ olli Eesti uma. Sõs

mõtli, et jo noil kõigil omma sugulasõ riigikogoh ja nä saava massumasja raha iist paagi täüs panda. Ma mõtlõ nigu Ansip kunagi, et ku taa om halv elo, sõs säändse halva elo siih ma tahassi ellä.

Ma saa arvo, et tuu riigikogo liikmõ tasamass om selle vällä märgitü, et meelütä inemiisi riigikokko kandidiirmä. A ku riigikogo valimiisil omma pikä nimekirä ja tahtjit pallo, sõs võissi näile päälemassimisõ lõpõta. A oppajist om kõrrast inämb puudus – sõs olõs mõistlik massa oppajilõ tuud kulu tasamassu. Oppajal piät olõma kõrraligu rõiva ja kangä, hiussõ säetü, hamba terve. Pallo oppaja piät massinaga ütest koolist tõistõ sõitma. Vot tuu om õigõ kotus tasamassu jaos.

MUDA MARI